

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 26. 4. 2023

Správa č. AO-RPMS/2023/00589 o kontrole dodržiavania povinností

Predmet: Príspevok na službe Twitter

Dátum poskytnutia obsahu: 20. 6. 2022

Subjekt: TWITTER INTERNATIONAL

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** podľa § 152 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. voči spoločnosti TWITTER INTERNATIONAL vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu v súvislosti s poskytovaním príspevku používateľa „Martin“ šíreného na službe Twitter v znení „*MORGOŠ JE VÄČŠÍ PROBLÉM NEŽ MEDVEĎ !!*“ *alebo sa ho nedá zo zákona odstrelit’... #MORGOSI #CIGANI #ROMOVIA #ODSTREL #ROAMING* <https://instagr.am/p/CfBI3qcqVaS/>“ a v rámci neho screenshotu príspevku v znení „*Lubomír Kocúr tieto informácie o výskyte MORGOŠOV nikde nisu pisané... Cigán je väčší problém než medveď, lebo s aho nedá zo zákona odstrelit’*“, dostupného na https://twitter.com/frano_sk/status/1538789396551434240, ktorý mohol naplniť definíciu nelegálneho obsahu podľa § 151 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 10. 5. 2023

Z: ReO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 26. 4. 2023

Monitoring číslo: AO-RPMS/2023/00589
Dátum poskytnutia obsahu: 20.6.2022
Predmet monitoringu: Príspevok na službe Twitter

Služba: Twitter
Subjekt: TWITTER INTERNATIONAL

Dátum: 19. 4. 2023

Kancelária Rady pre mediálne služby vykonala kontrolný monitoring obsahovej služby *Twitter* (<https://www.twitter.com/>, subjekt: *Twitter International, 1 Cumberland Place, Fenian Street, Dublin 2, Írsko*), ktorého zameraním bolo zistiť dodržiavanie príslušných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

Monitoring obsahovej služby Twitter (obsah publikovaný dňa 20.6.2022):

URL: https://twitter.com/frano_sk/status/1538789396551434240

Monitorovaný obsah je príspevok od používateľa „**Martin**“, ktorý pozostáva zo sprievodného textu a zdieľaného screenshotu iného textového príspevku, ktorý obsahuje prakticky veľmi podobnú textovú informáciu. Príspevok od používateľa „**Martin Fraňo**“, ktorý bol zachytený vo forme screenshotu sa taktiež v rámci monitorovacích aktivít pokúsila Kancelária dohľadať, avšak daný príspevok a ani profil sa nepodarilo identifikovať/nájsť. Link obsiahnutý v sprievodnom texte bol v čase vykonania monitoringu nefunkčný.

(sprievodný text)

Martin

@frano_sk:

MORGOŠ JE VÄČŠÍ PROBLÉM NEŽ MEDVEĎ !! 🐻👤 Alebo sa ho nedá zo zákona odstrelit'...

#MORGOSI #CIGANI #ROMOVIA #ODSTREL #ROAMING

https://instagr.am/p/CfBI3qcqVaS/

(screenshot - transkripcia)

Martin Fraňo

Autor:

Lubomír Kocúr tieto informácie o výskyte MORGOŠOV nikde niesu písané... Cigán je väčší problém než medveď, lebo s aho nedá zo zákona odstrelit'

* * * * *

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách

§ 13 Vymedzenie obsahovej služby

(1) *Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a*

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelinéarne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo

d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

(2) Obsahovou službou je aj platforma na zdieľanie obsahu, najmä platforma na zdieľanie videí.

§ 110 ods. 3 písm. q):

Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí...

spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,

§ 151 ods. 2:

Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý

a) naplňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,

b) podnecuje ku konaniu, ktoré naplňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,

c) schvaľuje konanie, ktoré naplňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo

d) naplňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

§ 152 ods. 3:

Konanie o zamedzení nelegálneho obsahu regulátor začne aj vtedy, keď z vlastnej činnosti získa informáciu o existencii nelegálneho obsahu a vec neznesie odklad.

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon

§ 423 ods. 1 písm. a): Hanobenie národa, rasy a presvedčenia

Kto verejne hanobí niektorý národ, jeho jazyk, niektorú rasu alebo etnickú skupinu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky.

§ 424 ods. 1: Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti

Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

* * * * *

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada pre mediálne služby z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je v zmysle § 152 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách odvodená z definícií detskej pornografie, extrémistického materiálu, podnecovania alebo schvaľovania trestných činov terorizmu alebo z definícií trestných činov uvedených v § 152 ods. 2 písm. d) zákona č. 264/2022 Z. z., ktorých znaky sú vymedzené v zákone č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, avšak v zmysle tohto ustanovenia v jej kompetenciách nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce, neetické či hanlivé tvrdenia a obsahy, ak zároveň nenapĺňajú definíciu „nelegálneho obsahu“ – t.j. ak nenapĺňajú znaky detskej pornografie, extrémistického materiálu, podnecovania ku

konaniu alebo schvaľovania konania, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, znaky trestného činu popierania a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, znaky trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo znaky trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti. Kompetenciou Rady pre mediálne služby tiež nie je posudzovať pravdivosť či opodstatnenosť tvrdení alebo teórií, ktoré nie sú podložené faktami alebo vedeckými dôkazmi (napr. tzv. „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“), ak tieto tvrdenia súčasne nenapĺňajú vyššie uvedenú definíciu „nelegálneho obsahu“.

Zároveň však podľa § 110 ods. 3 písm. q) zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv. komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Dňa 20.6.2022 bol na súkromnom profile na službe *Twitter* publikovaný príspevok, ktorý formálne pozostával zo sprievodného textu a zdieľaného obrázku – screenshotu iného príspevku.

Kancelária posudzovala daný obsah **za účelom preverenia možného výskytu nelegálneho obsahu v zmysle § 151 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Ako vyplýva z výsledkov monitoringu, sprievodný text k príspevku aj text v zdieľanom screenshotu sú veľmi podobné a prakticky komunikujú rovnaký obsah:

Martin

@frano_sk:

MORGOŠ JE VÄČŠÍ PROBLÉM NEŽ MEDVEĎ !! 🐻 Alebo sa ho nedá zo zákona odstrelit'...
#MORGOSI #CIGANI #ROMOVIA #ODSTREL #ROAMING
<https://instagr.am/p/CfBI3qcqVaS/>

(screenshot - transkripcia)

Martin Fraňo

Autor:

Lubomír Kocúr tieto informácie o výskyte MORGOŠOV nikde nisu písané... Cigán je väčší problém než medveď, lebo s aho nedá zo zákona odstrelit'

Zároveň Kancelária konštatuje, že **link uvedený v sprievodnom texte bol v čase vykonávania monitoringu nefunkčný** a rovnako sa Kancelárii **nepodarilo dohľadať iný príspevok a ani profil „Martin Fraňo“, ktorý je zachytený v zdieľanom screenshotu.**

Kancelária ďalej konštatuje že oba predmetné texty (sprievodný text k príspevku aj text v zdieľanom screenshotu) komunikujú tú istú informáciu, t. j. označujú „cigána“, resp. „morgoša“ za väčší problém, nakoľko je zo zákona „zakázané“ ich strieľať.

Termín „morgoš“ je regionálny hontiansky nárečový výraz pre „cigána“¹, pričom v oboch prípadoch daný termín označuje príslušníka rómskej národnostnej, resp. etnickej menšiny.

¹ <https://narecie.sk/morgo%C5%A1>

Monitorovaný príspevok explicitne uvádza poľutovanie nad faktom, že nie je možné „morgošov/cigánov“, t. j. príslušníkov rómskej národnostnej, resp. etnickej menšiny, beztrešne zastrelit', čím zároveň podľa autora príspevku predstavujú „väčší problém“ než medvede.

Autor komentára v danom príspevku použil i tzv. hashtagy – charakteristické kľúčové slová odkazujúce na predmet daného vyjadrenia, pričom ním použité hashtagy sú slová „#MORGOSI“, „#CIGANI“, „#ROMOVIA“ a „#ODSTREL“, čím zároveň podľa názoru Kancelárie dochádza k amplifikovaniu, resp. zosilneniu účinku predmetného príspevku.²

Kancelária sa na základe daných skutočností domnieva, že takéto **vyjadrenie svojou intenzitou a povahou v danom kontexte:**

- **môže predstavovať verejné hanobenie národa, rasy alebo etnickej skupiny v zmysle ustanovenia § 423 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona** (trestný čin hanobenia národa, rasy a presvedčenia),

- **môže predstavovať verejné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, alebo verejné podnecovanie k obmedzovaniu práv takýchto jednotlivcov a skupiny osôb v zmysle ustanovenia § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona** (trestný čin podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti).

Na základe vyššie uvedeného sa Kancelária domnieva, že keďže predmetný príspevok **svojou intenzitou a povahou v danom kontexte môže napĺňať znaky** trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia v zmysle § 423 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona a zároveň môže napĺňať znaky trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti v zmysle § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona a teda byť **nelegálnym obsahom** v zmysle ustanovenia § 151 ods. 2 písm. d) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, **zverejnením predmetného komentára môže dochádzať k šíreniu potenciálne nelegálneho obsahu v rámci danej obsahovej služby.**

Kancelária zároveň v súlade s ustanovením § 110 ods. 3 písm. q) zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého „Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb“, kontaktovala dňa 30.3.2023 subjekt **Twitter International Unlimited Company** prostredníctvom mailového kontaktu za účelom oboznámenia subjektu s okolnosťami existencie daného potenciálneho nelegálneho obsahu na službe Twitter. Subjekt Twitter International Unlimited Company dňa 4.4.2023 vo svojej odpovedi uviedol, že po preskúmaní obsahu dospeli k záveru, že predmetný obsah neporušuje Podmienky používania služby Twitter a pravidlá služby Twitter.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že predmetný obsah – príspevok publikovaný dňa 20.6.2022 na službe Twitter – **môže napĺňať definičné znaky nelegálneho obsahu podľa ustanovenia § 151 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

² Používatelia v službe Twitter vkladajú do príspevkov hashtagy, aby ich kategorizovali, pričom vyhľadanie hashtagu umožňuje iným používateľom nájsť a sledovať všetky príspevky o konkrétnej téme.